

**UCHWAŁA NR XXIV/194/2021  
RADY GMINY UJSOŁY**

z dnia 3 lutego 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla  
Gminy Ujszoły na rok 2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm./ art. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm./

**Rada Gminy w Ujszołach  
postanawia**

**§ 1.** 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ujszoły na 2021 rok, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Zatwierdzić plan wydatków w ramach programu, o którym mowa w ust. 1 zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ujszoły.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady Gminy  
Ujszoły

**Władysława Salachna**

## **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ujszoły na rok 2021**

### **I. WSTĘP**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ujszoły na 2021 rok, zwany dalej „Programem”, określa sposób realizacji zadań własnych Gminy wynikających z art. 4<sup>1</sup> ust. 1 i ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.).

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program wyznacza obszary, w których władze samorządowe dążą do zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych, a także rozwijania działań na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, koncentrując się na profilaktyce adresowanej do dzieci, młodzieży oraz działań interwencyjnych w środowiskach szczególnie zagrożonych, zwłaszcza przemocą domową poprzez własne inicjatywy oraz wspieranie osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie.

Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Zadania te finansowane będą ze środków pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja Programu zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy.

Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia, który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego, wyznaczającym cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców.

W Programie uwzględnione zostały również rekomendacje i priorytety dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program na 2021 rok został opracowany we współpracy z Gminną Komisją ds. profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ujszołach. Realizację Programu powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ujszołach.

Kierunki działań określone w Programie stanowią rozwinięcie i kontynuację programów realizowanych w latach poprzednich.

### **II. PODSTAWY PRAWNE**

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
8. Narodowy Program Zdrowia
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

### **III. DIAGNOZA SYTUACJI DOTYCZĄCA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE UJSZOŁY.**

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane z piciem alkoholu z uwzględnieniem ich środowiskowej specyfiki.

Liczba mieszkańców w Gminie Ujszoły wynosiła (na dzień 31.12.2020 r.) 4441. W 2020 r. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszczęła postępowania w sprawie nadużywania alkoholu w stosunku do 12 osób. W punkcie konsultacyjnym Gminnej Komisji zarejestrowanych w ciągu 2020 r. zostało 28 osób, w stosunku do 16 osób stwierdzono występowanie problemu alkoholowego z jego negatywnym wpływem na podstawowe dziedziny życia: rodzina, praca, zdrowie, stosunki w lokalnym środowisku, u 10 – zespół współuzależnienia – zaburzenia adaptacyjne, z pomocy edukacyjnej skorzystały 2 osoby ( członkowie rodzin w których występuje problem alkoholowy ).

Łącznie w ciągu roku 2020 w punkcie konsultacyjnym udzielono 185 porad indywidualnych, co oznacza wzrost o 83% udzielonych porad w stosunku do roku 2019 (101 porad).

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w naszej Gminie w 2020 r. wynosiła 21, z tego 11 punktów z przeznaczeniem spożycia alkoholu poza miejscem sprzedaży, 10 – w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Uzależnienie od alkoholu oraz związane z nim problemy przekładające się na dysfunkcje rodzin, są częstą przyczyną interwencji pracowników socjalnych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dzielnicowego i pedagoga szkolnego.

#### **Program jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z:**

1. Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Ujszałach.
2. Punktem Konsultacyjnym w Ujszałach.
3. Komisariatem Policji w Rajczy.
4. Placówkami służby zdrowia.
5. Placówkami kulturalnymi i oświatowo-wychowawczymi.
6. Świetlicami środowiskowymi.
7. Organizacjami pozarządowymi.
8. Osobami fizycznymi zatrudnionymi na podstawie umów do realizacji zadań określonych w Programie.
9. Instytucjami i innymi podmiotami realizującymi zadania określone w Programie na podstawie umów, zleceń.

Głównym celem Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, a także ograniczanie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

1. Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Ujszoły ( dzieci, młodzieży i dorosłych ) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu.
2. Profilaktyki selektywnej – adresowanej do osób lub grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu.
3. Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.

Program zawiera cel operacyjny dotyczący profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określony w Narodowym Programie Zdrowia.

#### **Adresaci Programu:**

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Ujszoły, a w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.

2. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem).
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

#### **IV. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU.**

##### **1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:**

- 1) działalność informacyjną skierowaną do społeczności lokalnej na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym: zakup literatury, materiałów, publikacji, prenumerata czasopism, zakup ulotek, plakatów, itp.
- 2) działalność Punktu Konsultacyjnego: motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia, wskazywanie i udostępnianie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, powiatu i województwa, prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 3) zawarcie porozumienia z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Żywcu, współuczestnictwo w finansowaniu realizowanych w OLU zadań, m.in.: programy terapeutyczne, obozy terapeutyczne, maratony, treningi, grupy wsparcia, grupy rozwoju dla DDA, itp.

##### **2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:**

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu poprzez:
  - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
  - występowanie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o sporządzanie opinii na potrzeby Komisji,
  - zaproszenie osoby na rozmowę wspierającą – motywującą,
  - kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
  - kierowanie do Poradni Leczenia Uzależnień,
  - motywowanie do podjęcia leczenia stacjonarnego w zakładach lecznictwa odwykowego,
  - kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
  - uruchomienie procedury „Niebieskiej karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) dyżur prawnika w Urzędzie Gminy Ujsoły świadczącego usługi- porady prawne dla mieszkańców gminy Ujsoły w tym dla osób i rodzin z problemem alkoholowym;
- 3) grupa wsparcia w ramach działalności punktu konsultacyjnego; w programie grupy – udzielanie informacji o możliwościach podejmowania działań prawnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) udzielanie pomocy psychospołecznej dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym
- 5) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez:
  - pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną,
  - zbieranie informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy,
  - upowszechnianie wiedzy na temat Procedury “Niebieskiej karty” i “Niebieskiej Linii”,
  - finansowanie szkoleń i kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
  - edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych,
- 6) pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym; działalność świetlic środowiskowych, a w jej ramach:
  - organizowanie spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym,

- realizacja programów rozwojowych (tanecznych, sportowych, komputerowych, itp.) w ramach świetlicowych zajęć opiekuńczo-wychowawczych;
- finansowanie działalności świetlic środowiskowych i placówek, w których prowadzona jest praca z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym,

- 7) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizację szkoleń,
- 8) systematyczny udział w pracach i współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym,
- 9) finansowanie udziału w interdyscyplinarnych szkoleniach które pozwolą na poznanie specyfiki pracy i kompetencji innych służb oraz nawiązanie osobistych relacji,
- 10) prowadzenie edukacji społecznej m.in. upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat oferty pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym i przemocy.

**3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:**

- 1) wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia i organizowania pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć i inicjatyw w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych.
- 2) wspieranie sołeckich programów i przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, w szczególności działalności środowiskowych świetlic sołeckich i działań długofalowych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- 3) edukacja w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu,
- 4) inspirowanie i wspieranie lokalnych imprez, kampanii edukacyjnych, przedstawień teatralnych, konkursów o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom,
- 5) profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach,
- 6) zakup materiałów profilaktycznych – prasy, broszur, plakatów, ulotek, pomocy dydaktycznych, książek, z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 7) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie ich dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych,
- 8) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
- 9) finansowanie dożywiania dzieci w świetlicach środowiskowych na terenie gminy Ujsoły

**4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:**

- 1) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez udzielanie dotacji oraz budowanie współpracy polegającej na wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) finansowanie zakupów i usług oraz sprzętu niezbędnego do realizacji działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) współpraca z pracownikami socjalnymi mająca na celu wyłonienie i pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 4) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, nikotynizmu, i przemocy w rodzinie dla szkół, świetlic, ośrodka zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

**5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

- 1) kontrola podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków zamieszczonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu alkoholem

przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszania przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub zastaw

- 2) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

#### **6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:**

- 1) organizowanie i kierowanie do prac publicznych i społecznie użytecznych,
- 2) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących działania wynikające z ustawy o zatrudnieniu socjalnym poprzez udzielanie dotacji oraz budowanie współpracy polegającej na wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz promocji i wdrażania zatrudnienia socjalnego,
- 3) współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej.

#### **7. Monitorowanie środowiska lokalnego z zakresu problematyki uzależnień i przemocy.**

- 1) monitorowanie wszystkich obszarów gminnego programu: profilaktyka szkolna i środowiskowa dotycząca uzależnień, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukacja publiczna oraz rynek napojów alkoholowych,
- 2) dokonywanie analizy różnych zjawisk uzależnień i występujących w związku z tym problemów oraz ich zmienności w czasie.

#### **8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

- 1) Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za wykonywane czynności.
- 2) Ustala się:
  - miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącego Komisji – 250 zł brutto miesięcznie,
  - wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w każdym posiedzeniu Komisji w wysokości – 100 zł. brutto. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane będą w oparciu o listę obecności podpisaną przez Przewodniczącego.

### **V. EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU**

- 1) Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawione Radzie Gminy w Ujsołach.
- 2) Sprawozdania okresowe podmiotów i osób fizycznych realizujących zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Analiza dokumentów związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

### **VI. PODSUMOWANIE**

Powyższy Program zakłada prowadzenie działań zmierzających do zmiany postaw życiowych osób uzależnionych oraz ich rodzin, gdyż mając na względzie dobro i zdrowie mieszkańców gminy oraz wiedzę, że łatwiej zapobiegać niż leczyć, należy dążyć do tego, aby stworzyć system zintegrowanych działań profilaktycznych, mających na celu wzmocnienie czynników chroniących od uzależnień oraz zmniejszyć czynniki ryzyka w podejmowaniu niewłaściwych zadań. Szczególną uwagę zwraca na działania w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, ponieważ wszelkie działania skierowane do dzieci i młodzieży mają na celu odciążenie od grup destrukcyjnych, właściwe relacje społeczne, budowanie poczucia własnej wartości, zdobycie umiejętności aktywnego spędzania wolnego czasu.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIV/194/2021

Rady Gminy Ujsoły

z dnia 3 lutego 2021 r.

**Plan wydatków na 2021 rok Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
i Narkomanii w Ujsołach**

<b>Dział</b>	<b>Rozdział</b>	<b>Treść</b>	<b>Kwota</b>
<b>851</b>	<b>85154</b>	<b>Przeciwdziałanie alkoholizmowi</b>	<b>72.000</b>
		§ 2800 – dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	40.000
		§ 3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych	6.500
		§ 4170- wynagrodzenia bezosobowe	15.000
		§ 4210- zakup materiałów i wyposażenia	1.500
		§ 4300- zakup usług pozostałych	6.500
		§ 4700- szkolenia	2.500